

Pensiju plāna "INVL Komforts 53+"

pārskats par periodu

no 2020. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim

Pārskats sagatavots saskaņā ar Eiropas Savienības apstiprinātajiem
Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem
un neatkarīga revidenta ziņojums

Satura rādītājs

Vispārējā informācija	3
Vadības ziņojums	4
Paziņojums par pensiju fonda vadības atbildību	7
Finanšu pārskati:	
Aktīvu un saistību pārskats	8
Neto aktīvu kustības pārskats	9
Naudas plūsmas pārskats	10
Pielikums	11
Neatkarīga revidenta ziņojums	32

Vispārējā informācija

Pensiju plāna nosaukums	Pensiju plāns "INVL Komforts 53+" <i>(līdz 20.11.2018 Pensiju plāns "Dzintars - Konservatīvais")</i>
Pensiju Fonds	AS INVL atklātais pensiju fonds
Reģistrācijas numurs	40003377918
Juridiskā adrese	Elizabetes iela 10B-1, Rīga, LV-1010
Līdzekļu pārvaldītājs	leguldījumu pārvaldes akciju sabiedrība "INVL Asset Management"
Reģistrācijas numurs	40003605043
Juridiskā adrese	Elizabetes iela 10B-1, Rīga, LV-1010 <i>(līdz 07.11.2019 Smilšu iela 7-1, Rīga, LV-1050)</i>
Turētājbanka	AS "SEB banka", reģ. Nr. 40003151743, juridiskā adrese: Meistaru iela 1, Valdlauči, Ķekavas pagasts, Ķekavas novads, LV-1076
Pārskata periods	2020. gada 1. janvāris - 2020. gada 31. decembris
Revidents	KPMG Baltics AS Komerccabiedrības licence Nr. 55
Reģistrācijas numurs	40003235171
Juridiskā adrese	Vesetas iela 7, Rīga, LV-1013
LR zvērinātais revidents	Rainers Vilāns Sertifikāta Nr. 200

Vadības ziņojums

1. Informācija par pensiju plānu "INVL Komforts 53+"

Pensiju plāns "INVL Komforts 53+" (turpmāk tekstā arī - Pensiju plāns) ir licencēts 1998. gada 23. oktobrī. Pensiju plāna nosaukums līdz 2018. gada 20. novembrim bija Pensiju plāns "Dzintars - Konservatīvais". Pensiju plāns ir noteikto iemaksu plāns, kas neparedz garantētu ienākumu un biometrisku risku segumu. Pensiju plāns ir paredzēts papildpensijas kapitāla uzkrāšanai, un tajā uz līguma pamata iemaksas var veikt jebkura fiziska vai juridiska persona savu darbinieku labā.

Pensiju plānam tiek īstenota konservatīva riska ieguldījumu politika.

Pensiju plānu administrē akciju sabiedrība "INVL atklātais pensiju fonds" (turpmāk tekstā - Fonds); juridiskā adrese : Elizabetes iela 10B-1, Rīga, Latvija, LV-1010; reģistrācijas Nr.40003377918.

Par Pensiju plāna administrēšanu pārskata gadā ir atbildīga Fonda valde šādā sastāvā:

Valdes priekšsēdētājs Andrejs Martinovs,

Valdes locekle Gunita Misiņa.

Pensiju plāna līdzekļu pārvaldītājs ir ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrība "INVL Asset Management" (turpmāk tekstā - Pārvaldītājs); juridiskā adrese: Elizabetes iela 10B-1, Rīga, Latvija, LV-1010; reģistrācijas Nr.40003605043.

Pensiju plāna līdzekļu turētājbanka ir AS "SEB banka", juridiskā adrese: Meistaru iela 1, Valdlauči, Ķekavas pagasts, Ķekavas novads, LV-1076.

2. Pensiju plāna "INVL Komforts 53+" darbības novērtējums

2.1. Pensiju plāna ieguldījumu politika, darbības rezultāti, finansiālais stāvoklis

Ieguldījumu īpatsvars valūtās 2020. gada 31. decembrī bija EUR - 100% (2019: 100% EUR) no Pensiju plāna aktīviem.

Pensiju plāna ieguldījumu īpatsvars valsts un pašvaldību vērtspapīros ir samazinājušies. 2020. gada 31. decembrī šīs aktīvu klases īpatsvars Pensiju plāna aktīvos veidoja 6.75% (2019: 7.27%) no Pensiju plāna aktīviem.

Pārskata perioda beigās ieguldījumi ieguldījumu fondos bija 88.50% (2019: 89.17%) no Pensiju plāna aktīviem.

Neskatoties uz COVID-19 pandēmijas radītajām svārtībām, finanšu tirgos 2020. gadā notika pieaugums daudzos akciju tirgos, plašā obligāciju klāstā (gan korporatīvo, gan valsts), kā arī cenas pieauga lielākajai daļai izejvielu. To veicināja fiskālās un monetārās stimulēšanas programmas, kas tika īstenotas, lai pārvarētu karantīnas ierobežojumu negatīvo ietekmi uz valstu ekonomikām. ASV akciju indeksi visa gada griezumā pieauga par aptuveni 16%, bet eiro zonā gandrīz visu valsts obligāciju ienesīgumi aizgāja negatīvajā zonā. Strauja finanšu instrumentu tirgus atgūšanās ļāva Pensiju plānam atgūt gada pirmajā pusē ciestos zaudējumus un visa gada griezumā uzrādīt pozitīvu pieaugumu.

Pensiju plāna ienesīgums par 2020. gadu ir 2.59% (2019: 6.71%). Aktīvu kopējais apmērs ir 441 119 EUR (2019: 422 756 EUR), pensiju plāna neto aktīvu vērtība ir 437 589 EUR (2019: 422 185 EUR).

Vadības ziņojums (turpinājums)

2.2. Pensiju plāna dalībnieku skaita dinamika

	31.12.2020	31.12.2019
	Skaitis	Skaitis
Dalībnieku skaits uz gada sākumu	472	472
Jaunie Pensiju plāna individuālie dalībnieki	9	5
Pensiju plāna "INVL Konservatīvais 58+" dalībnieki	-	13
Jaunie kolektīvās darbības līgumu dalībnieki	-	-
Aizgājušie dalībnieki uz citiem pensiju fondiem	-	(1)
Aizgājušie dalībnieki uz citiem Pensiju plāniem	-	-
Dalībnieki, kas sasnieguši Pensiju plānā noteikto pensijas vecumu	(9)	(16)
Izstājušies dalībnieki sakarā ar Pensiju plāna dalībnieka nāvi	(1)	(1)
Dalībnieku skaits uz gada beigām	471	472

2.3. Pensiju plāna dalībnieku vecuma struktūra

	31.12.2020	31.12.2019
	Skaitis	Skaitis
Dalībnieki vecumā līdz 30 gadiem (ieskaitot)	-	-
Dalībnieki vecumā no 31 līdz 40 gadiem (ieskaitot)	31	35
Dalībnieki vecumā no 41 līdz 50 gadiem (ieskaitot)	168	180
Dalībnieki vecumā no 51 līdz 60 gadiem (ieskaitot)	156	156
Dalībnieki vecumā no 61 gada un vecāki	116	101
Kopā	471	472

2.4. Pensiju plāna izdevumi

Pārvaldītājs 2020. gadā saņēma komisiju par Pensiju plāna līdzekļu pārvaldīšanu 2 068 EUR (2019: 1 998 EUR). 2020. gadā līdzekļu turētājs saņēma komisiju 419 EUR (2019: 405 EUR). Fonds 2020. gadā administratīvo izdevumu segšanai saņēma 4 151 EUR (2019: 4 012 EUR.)

2020. gada 30. decembrī Fonda valde nolēma kompensēt Pensiju plāna 2020. gada 1. janvāra līdz 28. decembra izdevumus 610 EUR apmērā. Tādējādi nodrošinot Pensiju plāna dalībnieku interešu ievērošanu, nepakļaujot tos pārmērīgiem izdevumiem, kuri saistīti ar Pensiju plāna aktīvu lielumu un nodrošinot Pensiju plāna daļas vērtības pieaugumu.

3. Informācija par jebkādiem svarīgiem notikumiem kopš pārskata perioda beigām

Laika periodā no pārskata perioda pēdējās dienas līdz pārskata apstiprināšanas dienai nav bijuši nekādi ievērojami notikumi, kas būtiski ietekmētu Pensiju plāna darbības rezultātus pārskata periodā.

Vadības ziņojums (turpinājums)

4. Pensiju plāna "INVL Komforts 53+" turpmākās attīstības prognozes

Turpmāk plānots kopumā pieturēties pie izvēlētās aktīvu struktūras. Akciju daļa tiks investēta akciju biržā tirgotos fondos (ETF) saskaņā ar atsauces indeksu. Daļa no ETF, kas piesaistīti ASV akciju tirgus indeksam, tiks ieguldīta ASV vērtības (value) stila akciju fondos. Biržā tirgoto fondu (ETF) klāsts, kurā tiek ieguldīti Pensiju plāna līdzekļi, tiks papildināts ar dažāda ieguldīšanas stila (value, momentum) fondiem. Fiksētā ienākuma daļā tiks veikti taktiskie darījumi ar mērķi samazināt ieguldījumu plāna durāciju.

Andrejs Martinovs
Valdes priekšsēdētājs

Gunita Misiņa
Valdes locekle

2021. gada 30. aprīlī

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Paziņojums par pensiju fonda vadības atbildību

Fonda valdei ir pienākums saskaņā ar spēkā esošo normatīvo aktu prasībām sagatavot finanšu pārskatus, kas skaidri un patiesi atspoguļo Pensiju plāna finansiālo stāvokli pārskata perioda beigās, kā arī pārskata perioda darbības rezultātus un naudas plūsmu.

Fonda valde atbild par atbilstošas uzskaites kārtošānu, par Pensiju plāna līdzekļu saglabāšanu, kā arī par krāpšanas un citas negodīgas rīcības novēršanu.

Fonda valde apstiprina, ka no 8. līdz 31. lapai iekļautais finanšu pārskats par periodu no 2020. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim, sagatavots saskaņā ar konsekventi lietotiem Eiropas Savienības (turpmāk – ES) apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, Latvijas likumdošanas

Šo gada pārskatu no 3. līdz 31. lapai ir apstiprinājusi akciju sabiedrības "INVL atklātais pensiju fonds" valde, un valdes vārdā to parakstījuši:

Andrejs Martinovs
Valdes priekšsēdētājs

Gunita Misiņa
Valdes locekle

2021. gada 30. aprīlī

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Aktīvu un saistību pārskats

	Pielikums	31.12.2020 EUR	31.12.2019 EUR
Aktīvi			
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	4	20 945	15 070
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā		420 174	407 686
Parāda vērtspapīri u.c. vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	5	29 778	30 727
leguldījumu fondu apliecības un tām pielīdzināmie vērtspapīri	6	390 396	376 959
Kopā aktīvi		441 119	422 756
Saistības			
Pārējās saistības	7	(3 530)	(571)
Kopā saistības		(3 530)	(571)
Neto aktīvi		437 589	422 185

Pielikumi no 11. līdz 31. lapai ir šī finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

Šo finanšu pārskatu no 8. līdz 31. lapai ir apstiprinājusi Akciju sabiedrības "INVL atklātais pensiju fonds" valde un valdes vārdā to parakstījuši:

_____
Andrejs Martinovs
Valdes priekšsēdētājs

_____
Gunita Misiņa
Valdes locekle

2021. gada 30. aprīlī

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Neto aktīvu kustības pārskats

	Pielikums	2020 EUR	2019 EUR
Neto aktīvi pārskata gada sākumā		422 185	377 347
Iemaksas un izmaksas Pensiju plānā			
Pensiju plāna dalībnieku iemaksas	8	11 319	10 869
Darba devēju iemaksas		3 572	3 572
Pārskaitījumi no citiem pensiju fondiem		17 437	-
Pārskaitījumi no citiem pensiju plāniem		339	-
Pensiju plāna "INVL Konservatīvais 58+" pievienotie neto aktīvi		-	20 177
Pārskaitījumi uz citiem pensiju fondiem		-	(622)
Izmaksātais papildpensijas kapitāls:		(27 834)	(14 649)
- <i>Izmaksas personām, kas sasniegušas pensiju plānā noteikto pensijas vecumu</i>		(23 083)	(14 641)
- <i>Izmaksas mantiniekiem sakarā ar pensiju plāna dalībnieku nāvi</i>		(4 751)	(8)
Neto aktīvu pieaugums iemaksu un izmaksu rezultātā		4 833	19 347
Ieguldījumu darbības rezultāts			
Procentu ienākumi	9	1 464	1 897
Dividendes		2 635	2 693
Ienākumi no pensiju fonda		610	-
Kopā ienākumi		4 709	4 590
Administratīvie izdevumi	10	(4 210)	(4 069)
Ieguldījumu pārvaldīšanas izdevumi	11	(2 502)	(2 418)
Kopā izdevumi		(6 712)	(6 487)
Realizētais ieguldījumu vērtības (samazinājums)	12	(6 565)	(2 858)
Nerealizētais ieguldījumu vērtības pieaugums	13	19 139	30 246
Ieguldījumu vērtības pieaugums		12 574	27 388
Pensiju plāna darbības rezultāts		10 571	25 491
Neto aktīvu pieaugums pārskata gadā		15 404	44 838
Pensiju plāna neto aktīvi pārskata perioda beigās		437 589	422 185
Pensiju plāna daļu skaits pārskata gada sākumā		226 166	215 704
Pensiju plāna daļu skaits pārskata gada beigās		228 503	226 166
Neto aktīvi uz vienu pensiju plāna daļu pārskata gada sākumā		1.8667067	1.7493749
Neto aktīvi uz vienu pensiju plāna daļu pārskata gada beigās		1.9150254	1.8667067

Pielikumi no 11. līdz 31. lapai ir šī finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

Šo finanšu pārskatu no 8. līdz 31. lapai ir apstiprinājusi Akciju sabiedrības "INVL atklātais pensiju fonds" valde un valdes vārdā to parakstījuši:

Andrejs Martinovs
Valdes priekšsēdētājs

Gunita Misiņa
Valdes locekle

2021. gada 30. aprīlī

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Naudas plūsmas pārskats

	Pielikums	2020 EUR	2019 EUR
Naudas plūsma no pamatdarbības			
Pārskata gada peļņa		10 571	25 491
Korekcijas:			
Aprēķinātie procenti	9	(1 464)	(1 897)
Naudas līdzekļu pieaugums pamatdarbības rezultātā pirms izmaiņām aktīvos un saistībās			
		9 107	23 594
Neto izmaiņas Pārējās saistībās		2 959	38
Neto izmaiņas Finanšu aktīvos, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā		(12 487)	(86 303)
Bruto pamatdarbības naudas plūsma			
		(421)	(62 671)
Saņemtie procentu ienākumi		1 463	3 641
Naudas līdzekļu pieaugums/ (samazinājums) pamatdarbības rezultātā			
		1 042	(59 030)
Naudas plūsma finansēšanas darbības rezultātā			
No darba devējiem saņemtās naudas summas		3 572	3 572
No dalībniekiem saņemtās naudas summas		11 319	10 869
No citiem pensiju fondiem saņemtās naudas summas		17 437	-
Plāna dalībniekiem izmaksātās summas		(27 834)	(14 649)
Pārskaitījumi no citiem pensiju plāniem		339	-
INVL Konservatīvais 58+ pievienošanas rezultātā saņemtās naudas summas		-	20 177
Pārskaitījumi uz citiem pensiju fondiem		-	(622)
Pārskaitījumi uz citiem pensiju plāniem		-	-
Naudas līdzekļu pieaugums finansēšanas darbības rezultātā			
		4 833	19 347
Naudas līdzekļu pieaugums/(samazinājums) pārskata periodā		5 875	(39 683)
Naudas līdzekļi pārskata perioda sākumā		15 070	54 753
Naudas līdzekļi pārskata perioda beigās			
	4	20 945	15 070

Pielikumi no 11. līdz 31. lapai ir šī finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

Šo finanšu pārskatu no 8. līdz 31. lapai ir apstiprinājusī Akciju sabiedrības "INVL atklātais pensiju fonds" valde un valdes vārdā to parakstījuši:

_____
Andrejs Martinovs
Valdes priekšsēdētājs

_____
Gunita Misiņa
Valdes locekle

2021. gada 30. aprīlī

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Pielikums

1. Vispārīgā informācija par Pensiju plānu

Pensiju plāns "INVL Komforts 53+" (turpmāk tekstā arī - Pensiju plāns) ir licencēts 1998. gada 23. oktobrī. Pensiju plāna nosaukums līdz 2018. gada 20. novembrim bija Pensiju plāns "Dzintars - Konservatīvais" (līdz 2012. gada 24. septembrim: "Vecumdienas"). Pensiju plāns ir noteikto iemaksu Pensiju plāns, kas neparedz garantētu ienākumu un biometrisku risku segumu. Pensiju plāns ir paredzēts papildpensijas kapitāla uzkrāšanai, un tajā uz līguma pamata iemaksas var veikt jebkura fiziska vai juridiska persona savu darbinieku labā. Papildus informācija ir uzrādīta Pensiju plāna ziņojumā.

Pensiju plāns nav juridiska persona un tas nav emitējis pašu kapitāla akcijas vai daļas. Pensiju plāna dzēšanās daļas netiek kotētas biržā un publiski tirgotas.

Pensiju plāna vadību veic AS "INVL atklātais pensiju fonds" (turpmāk tekstā - Fonds). 2020. gadā Fonds piedāvāja saviem klientiem četrus noteikto iemaksu pensiju plānus ar atšķirīgu līdzekļu ieguldīšanas politiku - "INVL Klasika", "INVL Komforts 53+", "INVL Ekstra 47+" un "INVL Maksimālais 16+".

Pensiju plānu līdzekļu pārvaldītājs ir ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrība "INVL Asset Management", juridiskā adrese: Elizabetes iela 10B-1, Rīga, LV-1010. Ieguldījumu pārvaldes sabiedrības pārvaldīšanā atrodas arī sekojoši Fondēto pensiju sistēmas ieguldījumu plāni: ieguldījumu plāns "INVL Maksimālais 16+", ieguldījumu plāns "INVL Ekstra 47+", ieguldījumu plāns "INVL Komforts 53+" un ieguldījumu plāns "INVL Konservatīvais 58+".

Pensiju plāna līdzekļu turētājbanka ir AS "SEB banka", juridiskā adrese: Meistaru iela 1, Valdlauči, Ķekavas pagasts, Ķekavas novads, LV-1076.

2. Grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas principi

2.1. Pārskata sagatavošanas pamats

Finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS), kā to nosaka Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK) noteikumi "Privāto pensiju fondu gada pārskata sagatavošanas normatīvie noteikumi".

Finanšu pārskati sagatavoti saskaņā ar sākotnējās iegādes vērtības uzskaites principu, kas modificēts, pārvērtējot patiesajā vērtībā novērtētos finanšu instrumentus ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos.

Finanšu pārskati sagatavoti, balstoties uz uzskaites politikas pēctecības principu, ar ko izprot kārtējā perioda finanšu pārskatu sagatavošanā pielietoto grāmatvedības principu atbilstību iepriekšējā periodā izmantotajiem principiem, izņemot grāmatvedības politikas izmaiņas, kas minētas 2.2 un 2.3. punktos.

Finanšu pārskatā par naudas vienību lietota Latvijas Republikas naudas vienība eiro (EUR), kas ir arī Pensiju plāna funkcionālā valūta.

2.2. Izmaiņas grāmatvedības uzskaites politikās

Finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS). Ņemot vērā Eiropas Savienības apstiprināšanas procedūru, šajā pielikumā ir atspoguļoti arī standarti un interpretācijas, kas nav apstiprināti piemērošanai Eiropas Savienībā, jo šiem standartiem un interpretācijām var būt ietekme uz Plāna finanšu pārskatiem nākamajos periodos, ja tie tiek apstiprināti. Visi rādītāji finanšu pārskatos ir norādīti Latvijas oficiālajā valūtā (EUR), ja nav norādīts citādi. Pārskata gadā nav bijušas būtiskas izmaiņas grāmatvedības uzskaites politikās.

2.3. Jauni standarti un interpretācijas

Jauni standarti un interpretācijas, kas stājušies spēkā šajā pārskata gadā

Fonds ir pieņēmis turpmāk aprakstītos jaunus standartus un standartu papildinājumus, ieskaitot no tiem izrietošus papildinājumus citos standartos, kas ir spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2020. gada 1. janvārī vai vēlāk, un piemērojis tos šo finanšu pārskatu sagatavošanā.

Turpmāk minētās vadlīnijas, kas ir spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2020. gada 1. janvārī vai vēlāk, nav ietekmējušas šos finanšu pārskatus:

- Grozījumi 1. SGS "Finanšu pārskatu uzrādīšana" un 8. SGS "Grāmatvedības politikas, grāmatvedības aplēšu izmaiņas un kļūdas" – Būtiskuma definīcija (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2020. gada 1. janvārī vai vēlāk).
- Grozījumi 3. SFPS "Biznesa apvienošana" – Biznesa definīcija (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2020. gada 1. janvārī vai vēlāk).

Pielikums (turpinājums)

2.3. Jauni standarti un interpretācijas (turpinājums)

Jauni standarti un interpretācijas, kas stājušies spēkā šajā pārskata gadā (turpinājums)

- Grozījumi 9. SFPS "Finanšu instrumenti" un 7. SFPS "Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana" – Procentu likmju etalona reforma (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2020. gada 1. janvārī vai vēlāk).
- Grozījumi SFPS ietvertajās atsaucēs uz konceptuālajām pamatnostādnēm (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2020. gada 1. janvārī vai vēlāk).

Vairāki jauni standarti un interpretācijas ir publicēti, kas sākotnēji jāpiemēro pārskata gados, kas sākas pēc 2020. gada 1. janvāra, vai arī nav pieņemti lietošanai Eiropas Savienībā:

- Grozījumi 16. SFPS "Noma" – nomas atlaides saistībā ar Covid-19 (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2020. gada 1. jūnijā vai vēlāk, ir iespējama ātrāka piemērošana).
- Grozījumi 37. SGS "Uzkrājumi, iespējamās saistības un iespējamie aktīvi" – Apgrūtinātie līgumi un līguma izpildes izmaksas (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2022. gada 1. janvārī vai vēlāk, pagaidām nav pieņemti ES).
- Grozījumi 1. SGS "Finanšu pārskatu uzrādīšana" – Saistību klasifikācija īstermiņa vai ilgtermiņa saistībās (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2023. gada 1. janvārī vai vēlāk, pagaidām nav pieņemti ES).
- Grozījumi 10. SFPS "Konsolidētie finanšu pārskati" un 28. SGS "Asociētie uzņēmumi un kopuzņēmumi" – Pārdošanas vai aktīvu nodošanas darījumi starp investoru un tā asociēto uzņēmumu vai kopuzņēmumu (Eiropas Komisija nolēma atlikt apstiprināšanu uz nenoteiktu laiku).

Fonda vadība ir pieņēmusi lēmumu neieviešāt jaunus standartus un interpretācijas pirms to spēkā stāšanās datuma. Fonda vadība uzskata, ka jaunu standartu, grozījumu un interpretāciju ieviešanai nav un nebūs būtiskas ietekmes uz Pensiju plāna finanšu pārskatiem to ieviešanas gadā.

2.4. Finanšu instrumenti

Sākotnējā atzīšana un novērtēšana

Finanšu aktīvi un finanšu saistības tiek atzītas neto aktīvu pārskatā datumā, kad attiecīgā instrumenta līguma nosacījumi ir kļuvuši saistoši Pensiju plānam.

Visi regulārie finanšu aktīvu iegādes un pārdošanas darījumi tiek atzīti darījumu datumā.

Finanšu aktīvi vai finanšu saistības tiek sākotnēji novērtēti patiesajā vērtībā, pieskaitot darījuma izmaksas, kas tieši saistītas ar finanšu aktīvu vai finanšu saistību iegādi, izņemot, ja finanšu aktīvi vai finanšu saistības klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi vai finanšu saistības ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Finanšu aktīvu vai saistību, kas tiek novērtētas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos, darījumu izmaksas tiek atzītas peļņā vai zaudējumos. Pēc sākotnējās atzīšanas finanšu aktīviem, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, tiek atzīti paredzjamie kredītzaudējumi, kā rezultātā kredītzaudējumi tiek atzīti peļņā vai zaudējumos, kad aktīvs ir tikko atzīts.

Ja finanšu aktīvu un finanšu saistību patiesā vērtība atšķiras no darījuma cenas sākotnējās atzīšanas brīdī, Pensiju plāns atzīst starpību šādi:

Ja patieso vērtību var noteikt izmantojot identiska aktīva vai saistību aktīvā tirgū kotētu cenu (t.i, 1. līmeņa patiesās vērtības hierarhija) vai pamatojoties uz vērtēšanas paņēmieni, kas izmanto tikai novērojamus tirgus datus, starpība tiek atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Visos pārējos gadījumos starpība tiek atlikta un atlikto pirmās dienas peļņas vai zaudējumu atzīšanas termiņš tiek noteikts individuāli. Tie var tikt amortizēti instrumenta darbības laikā, atlikti līdz brīdim, kad instrumenta patieso vērtību var noteikt, izmantojot novērojamus tirgus datus, vai realizācijas brīdī.

Klasifikācija

Finanšu aktīvi sākotnējās atzīšanas brīdī tiek klasificēti vienā no šādām kategorijām:

- Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā (AI);
- Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos (PVPZA);

Finanšu aktīvu atzīšana un klasifikācija augstāk minētajās kategorijās balstās uz abiem zemāk norādītajiem faktoriem:

- Sabiedrības izvēlēto biznesa modeli finanšu aktīvu pārvaldīšanā;
- Finanšu aktīva līgumiskās naudas plūsmas pazīmēm.

Pielikums (turpinājums)

2.4. Finanšu instrumenti (turpinājums)

Klasifikācija (turpinājums)

Finanšu aktīvu novērtē amortizētajās izmaksās, ja ir izpildīti šādi divi nosacījumi:

- Finanšu aktīvs tiek turēts tāda komercdarbības modeļa ietvaros, kura mērķis ir turēt finanšu aktīvus, lai iekasētu līgumiskās naudas plūsmas, un
- Finanšu aktīva līgumiskie noteikumi paredz naudas plūsmas, ko veido vienīgi pamatsummas un procentu maksājumi.

Finanšu aktīvu novērtē patiesajā vērtībā ar vērtības izmaiņu atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ja ir izpildīti sekojošie nosacījumi:

- Finanšu aktīvs tiek turēts tāda komercdarbības modeļa ietvaros, kura mērķis ir realizēt naudas plūsmas, veicot instrumenta aktīvu pirkšanu un pārdošanu pamatojoties uz to patieso vērtību;
- Atvasinātais finanšu instruments tiek turēts tāda komercdarbības modeļa ietvaros, kura mērķis ir gūt peļņu no atvasinātā instrumenta vērtības izmaiņām atbilstoši attiecīgā mainīgā lieluma izmaiņām (procentu likmes, finanšu instrumenta cenas, preces cenas, valūtas kursa, cenu vai likmju indeksa, kredītreitīngā vai kredītu indeksa, vai cita mainīgā lieluma);
- Finanšu aktīvi to sākotnējās atzīšanas brīdī neatsaucami tika noteikti, kā tādi, kuru patiesās vērtības izmaiņas atzīst peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ja tādējādi tiks novērsta vai ievērojami samazināta novērtēšanas vai atzīšanas nekonsekvence, un tas ir stingri pamatots.

Prasības pret kredītiestādēm, termiņnoguldījumi un debitoru parādi ietver līgumiskās naudas plūsmas pazīmes, ko veido vienīgi pamatsumma un procentu maksājumi, līdz ar ko tiek novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā.

Amortizētā vērtība un efektīvā procentu likme

Amortizētā vērtība tiek aprēķināta, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi. Prēmijas un diskonti, iekļaujot sākotnējās darījuma izmaksas, tiek iekļauti saistītā finanšu instrumenta uzskaites vērtībā un amortizēti, pamatojoties uz finanšu instrumenta efektīvo procentu likmi.

Efektīvā procentu likme ir likme, kas precīzi diskontē aplēstos nākotnes naudas maksājumus vai ieņēmumus no paredzamā finanšu aktīva vai finanšu saistību ilguma līdz finanšu aktīva bruto uzskaites vērtībai (t.i. tās amortizētajai pašizmaksai pirms vērtības samazināšanās vērtības samazinājuma) vai amortizētajām finanšu saistību izmaksām. Aprēķinā netiek ņemti vērā paredzamie kredītu zaudējumi un ietver darījumu izmaksas, prēmijas vai atlaides un maksas, kas ir faktiskās procentu likmes neatņemama sastāvdaļa, piemēram, sākotnējās maksas.

Kad Pensiju plāns pārskata nākotnes naudas plūsmu aplēses, attiecīgo finanšu aktīvu vai finanšu saistību uzskaites vērtību koriģē, lai atspoguļotu jauno novērtējumu, kas diskontēts, izmantojot sākotnējo efektīvo procentu likmi. Visas izmaiņas tiek atzītas peļņā vai zaudējumos.

Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā

Atvasinātie finanšu instrumenti

Atvasinātie finanšu instrumenti iekļauj valūtas mijmaiņas, biržā netirgotus nākotnes līgumus un biržā tirgotus nākotnes līgumus.

Atvasinātie finanšu instrumenti sākotnēji tiek atzīti to patiesajā vērtībā datumā, kurā noslēgts atvasinātais līgums, un turpmāk tiek pārvērtēti to patiesajā vērtībā. Visi atvasinātie finanšu instrumenti tiek atspoguļoti kā aktīvi, ja to patiesā vērtība ir pozitīva, vai kā pasīvi, ja to patiesā vērtība ir negatīva.

Izmaiņas atvasināto finanšu instrumentu patiesajā vērtībā tiek atzītas visaptverošo ienākumu pārskatā periodā, kurā tās ir radušās.

Pielikums (turpinājums)

2.4. Finanšu instrumenti (turpinājums)

Finanšu aktīvi un finanšu saistības, kas novērtēti amortizētajā vērtībā

Finanšu aktīvu vai saistības sākotnēji novērtē to patiesajā vērtībā, plus finanšu aktīva vai saistību gadījumā, kas nav novērtēts patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, darījuma izmaksas, kas ir tieši attiecināmas uz finanšu aktīva vai saistību iegādi vai emisiju.

Pēc sākotnējās atzīšanas finanšu aktīvi, tostarp atvasinātie instrumenti, kas ir aktīvi, tiek novērtēti to patiesajā vērtībā, bez jebkādiem atskaitījumiem par darījuma izmaksām, kas var rasties, tos pārdodot vai citādi atsavinot, izņemot:

- debitoru parādi, kas tiek novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi.

Visas finanšu saistības, izņemot tās, kas atzītas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, un finanšu saistības, kas rodas, ja finanšu aktīva, kas uzrādīts patiesajā vērtībā, pārvedums nekvalificējas kā atzīšanas pārtraukšana, tiek novērtētas amortizētajā iegādes vērtībā. Amortizētā vērtība tiek aprēķināta, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi. Prēmijas un atlaides, ieskaitot sākotnējās darījumu izmaksas, tiek iekļautas saistītā instrumenta uzskaites vērtībā un amortizētas, pamatojoties uz instrumenta efektīvo procentu likmi.

Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā vērtībā

Prasības pret centrālajām bankām, prasības pret finanšu institūcijām tiek klasificēti kā finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, ja tiek ievēroti šādi kritēriji:

- tie tiek turēti uzņēmējdarbības modeļa ietvaros, kura mērķis ir sasniegts, iekasējot līgumiskās naudas plūsmas ("Turēts, lai iekasētu" biznesa modelis);
- to līgumiskās naudas plūsmas veido tikai pamatsummas un procentu maksājumi par atlikušo pamatsummu;

Pensiju plāns to sākotnējā atzīšanas brīdī nenosaka kā patiesajā vērtībā novērtētus finanšu aktīvus ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos.

Finanšu aktīvi, kas atbilst iepriekš minētajiem kritērijiem, tiek novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā un uz tiem attiecas 9. SFPS vērtības samazināšanās modelis.

Finanšu saistības, kas novērtētas amortizētajā vērtībā

Visas finanšu saistības sākotnēji tiek atzītas patiesajā vērtībā, un aizdevumu un aizņēmumu gadījumā, atskaitot tieši attiecināmās darījumu izmaksas. Pēc sākotnējās atzīšanas procentus nesošās finanšu saistības tiek atzītas amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes (turpmāk - EPL) metodi. Peļņa vai zaudējumi tiek atzīti peļņā vai zaudējumos, kad saistību atzīšana tiek pārtraukta, kā arī EPL metodi. Amortizētā iegādes vērtība tiek aprēķināta, ņemot vērā visas iegādes atlaides vai prēmijas, kā arī maksas vai izmaksas, kas ir neatņemama EPL sastāvdaļa. EPL amortizācija tiek iekļauta peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā neto procentu ienākumi.

2.5. Finanšu instrumentu novērtēšana patiesajā vērtībā

Patiesā vērtība ir cena, kas tiktu saņemta par aktīvu pārdošanu vai samaksāta nododot saistības, darījumā starp tirgus dalībniekiem novērtēšanas datumā. Saistību patiesā vērtība atspoguļo saistību neizpildes risku.

Kad iespējams, Pensiju plāns novērtē finanšu instrumenta patieso vērtību, izmantojot aktīvā tirgū noteiktās finanšu instrumenta cenas. Tirgus tiek uzskatīts par aktīvu, ja cenas tajā ir viegli un regulāri pieejamas un atspoguļo patiesos un regulāros tirgus darījumus, kas veikti saskaņā ar brīvā tirgus principiem.

Ja finanšu instrumenta tirgus nav aktīvs, Pensiju plāns nosaka patieso vērtību, izmantojot kādu no vērtēšanas paņēmieniem. Vērtēšanas paņēmieni ietver jaunāko starp informētām, ieinteresētām pusēm darījumu nosacījumiem atbilstošu tirgus darījumu informāciju (ja tāda pieejama); cita finanšu instrumenta, kas būtībā ir tāds pats, pašreizējās patiesās vērtības izmantošanu, diskontētu naudas plūsmu analīzes un iespējas līgumu cenu noteikšanas modeļu izmantošanu.

Pielikums (turpinājums)

2.5. Finanšu instrumentu novērtēšana patiesajā vērtībā (turpinājums)

Izvēlētajā vērtēšanas paņēmienā tiek izmantoti pēc iespējas vairāk tirgus dati, pēc iespējas mazāka palāvība uz Pensiju plāna specifiskajiem datiem, tiek ietverti visi faktori, ko tirgus dalībnieki apsvērtu, nosakot instrumenta cenu, un kas atbilst pieņemtajai finanšu instrumentu cenas noteikšanas ekonomiskajai metodikai. Vērtēšanā izmantotie dati patiesi atspoguļo tirgus prognozes un finanšu instrumentam piemītošā riska atdeves faktoru novērtējumu. Pensiju plāns periodiski pārskata vērtēšanas paņēmienus un pārbauda to derīgumu, izmantojot cenas pēdējos tirgus darījumos ar tādiem pašiem finanšu instrumentiem vai pamatojoties uz citiem pieejamiem tirgus datiem.

Sākotnējā atzīšanā vislabākais finanšu instrumenta patiesās vērtības pierādījums ir darījuma cena, t. i., dotās vai saņemtās atlīdzības patiesā vērtība, ja vien par šā instrumenta patieso vērtību neliecina salīdzinājums ar citiem pašreizējiem tirgus darījumiem ar to pašu instrumentu (t. i., bez modifikācijām vai pārstrukturizācijām) vai balstās uz vērtēšanas paņēmieni, kura mainīgie faktori ietver tikai tirgu datus.

Kad pie sākotnējās atzīšanas darījuma cena ir vislabākais tirgus vērtības pierādījums, finanšu instruments tiek sākotnēji atzīts darījuma cenā un starpība starp šo cenu un vērtību, kas sākotnēji iegūta no vērtēšanas modeļa, pēc tam tiek atzīta visaptverošo ienākumu pārskatā atkarībā no darījuma individuālajiem faktiem un apstākļiem, bet ne vēlāk kā tad, kad vērtību pilnībā pamato tirgus dati vai arī darījums ir pabeigts.

Aktīvi un garās pozīcijas tiek novērtētas, atsaucoties uz solīto cenu (bid price) pārskata datumā; saistības un īsās pozīcijas tiek novērtētas, atsaucoties uz prasīto cenu (asking price). Kad Pensiju plānam ir pozīcijas, kas savstarpēji izslēdz riskus, vidējās tirgus cenas tiek izmantotas, lai aprēķinātu savstarpēji izslēdzošās riska pozīcijas un solītās un prasītās cenas labojumi tiek piemēroti tikai tīrajai atklātajai pozīcijai, ja nepieciešams. Patiesās vērtības atspoguļo finanšu instrumenta kredītrisku un ietver korekcijas, kurās ņemts vērā darījuma puses kredītrisks, ja nepieciešams. Patiesās vērtības aplēses, ko iegūst no modeļiem, tiek koriģētas, ņemot vērā citus faktorus, piemēram, likviditātes risku vai modeļa neskaidrības, tādā mērā, par kādu Pensiju plāns uzskata, ka ar Pensiju plānu nesaistīts tirgus dalībnieks ņemtu tos vērā, nosakot darījuma cenu.

Vairākas Pensiju plāna grāmatvedības uzskaites politikas pieprasa finanšu aktīvu un saistību patiesās vērtības noteikšanu. Patiesās vērtības noteikšanai ir izmantotas turpmāk aprakstītās metodes. Ja nepieciešams, plašāka informācija par pieņēmumiem, kas izdarīti patiesās vērtības noteikšanā, ir uzrādīti attiecīgajās finanšu pārskata piezīmēs.

2.6. Aplēses un spriedumi

Lai sagatavotu finanšu pārskatus saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem SFPS, vadībai ir nepieciešams izdarīt spriedumus, aplēses un pieņēmumus, kuri ietekmē grāmatvedības uzskaites politikas piemērošanu un uzskaitītās aktīvu un saistību summas, ieņēmumus un izdevumus. Aplēšu un ar tām saistīto pieņēmumu pamatā ir vēsturiskā pieredze un dažādi pārējie faktori, kuri tiek uzskatīti par saprātīgiem attiecīgajos apstākļos un kuru rezultāts veido pamatu lēmumu pieņemšanai par aktīvu un saistību finanšu stāvokļa pārskata vērtību, kuru nav iespējams noteikt, izmantojot citus avotus. Patiesie rezultāti var atšķirties no šīm aplēsēm.

Aplēses un ar tām saistītie pieņēmumi tiek regulāri pārbaudīti. Izmaiņas grāmatvedības aplēsēs tiek atzītas tajā periodā, kurā attiecīgās aplēses tiek pārskatītas, ja izmaiņas ietekmē tikai attiecīgo periodu, vai arī periodā, kad aplēses tiek pārskatītas, un nākamajos periodos, ja izmaiņas ietekmē gan kārtējo, gan nākamajos periodus. Patiesās vērtības novērtējums (skatīt arī 2.5. pielikumu) ir galvenā Pensiju plāna grāmatvedības aplēse un spriedums.

2.7. Finanšu aktīvu vērtības samazināšanās

Uz šādiem finanšu instrumentiem attiecas 9. SFPS vērtības samazināšanās prasības:

- finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā.

Finanšu instrumentiem, kas ietilpst vērtības samazināšanās modeļa darbības jomā, zaudējumu atlīdzība par paredzamajiem kredītu zaudējumiem tiek aprēķināta šādi:

Pielikums (turpinājums)

2.7. Finanšu aktīvu vērtības samazināšanās (turpinājums)

- Finanšu instrumenti bez būtiska kredītriska pieauguma kopš sākotnējās atzīšanas (vai finanšu instrumenti, kuriem tiek uzskatīts, ka tiem ir zems kredītrisks) – paredzami kredītzaudējumi tiek aprēķināti par summu, kas atbilst 12 mēnešu paredzamajiem kredītu zaudējumiem,
- Finanšu instrumenti bez vērtības samazināšanās, bet ar būtisku kredītriska pieaugumu kopš sākotnējās atzīšanas paredzami kredītzaudējumi tiek aprēķināti par summu, kas vienāda ar paredzamajiem kredītzaudējumiem mūža laikā,
- Finanšu instrumenti ar vērtības samazināšanos - paredzami kredītzaudējumi tiek aprēķināti tādā apmērā, kas vienāds ar paredzamajiem kredītzaudējumiem mūža laikā.

Kredītzaudējumi ir starpība starp visām līgumā noteiktajām naudas plūsmām, kas ir jāatmaksā saskaņā ar līgumu, un visām naudas plūsmām, kuras Pensiju plāns plāno saņemt (t.i., visiem naudas iztrūkumiem), diskontējot ar sākotnējo efektīvo procentu likmi (vai kredīta koriģēto efektīvo procentu likmi par finanšu aktīviem, kas iegādāti vai izdoti ar vērtības samazināšanos). Pensiju plāns novērtē naudas plūsmas, ņemot vērā visus finanšu instrumenta līgumiskos nosacījumus (piemēram, priekšapmaksas, pagarināšanu, pārdošanu un līdzīgas iespējas), izmantojot paredzamo šī finanšu instrumenta darbības laiku. Šīs naudas plūsmas ietver naudas plūsmas, kas rodas, pārdodot nodrošinājumu vai citus kredīta uzlabojumus, kas ir neatņemama līguma noteikumu sastāvdaļa.

Pensiju plāns katrā pārskata datumā novērtē, vai finanšu instrumenta kredītrisks kopš sākotnējās atzīšanas ir ievērojami palielinājies, analizējot saistību nepildīšanas riska izmaiņas finanšu instrumenta paredzamajā darbības laikā.

Lai veiktu šo novērtējumu, Pensiju plāns salīdzina finanšu instrumenta saistību neizpildes risku pārskata datumā ar finanšu instrumenta saistību neizpildes risku tā sākotnējās atzīšanas brīdī, ņemot vērā atbilstošu un pamatotu informāciju, kas ir pieejama bez nevajadzīgām izmaksām vai piepūles, kas liecinātu par būtisku kredītriska palielināšanos kopš sākotnējās atzīšanas.

- būtiskas emitenta vai aizņēmēja finansiālās grūtības;
- līguma pārkāpums, piemēram, saistību neizpilde vai kavējums;
- aizņēmēja aizdevējs (-i) ekonomisku vai līgumisku iemeslu dēļ, kas saistīti ar aizņēmēja finansiālajām grūtībām, piešķirusi aizņēmējam koncesiju (-as), ko aizdevējs (-i) citādi neizskatītu;
- ir iespējams, ka aizņēmējs bankrotēs vai sagaidāma tā finanšu reorganizācija;
- aktīva tirgus izzušana finanšu aktīvam finansiālu grūtību dēļ; vai
- finanšu aktīva pirkšana vai iegāde ar lielu atlaidi, kas atspoguļo radušos kredītzaudējumus.

Iespējams, ka nevar identificēt vienu atsevišķu notikumu - tā vietā vairāku notikumu kopējais efekts varētu izraisīt finanšu aktīva vērtības samazināšanos.

Paredzamo kredītzaudējumu novērtēšanas process ir iedalīts trīs posmos:

1. posms – finanšu instrumenti, kuriem nav konstatēta būtiska kredītriska palielināšanās kopš to sākotnējās atzīšanas, jo:

- nav sagaidāmas problēmas ar darījumu partnera saistību izpildi attiecībā uz naudas plūsmām, jo pašreizējā un nākotnes naudas plūsma ir pietiekama, lai pildītu saistības;
- finanšu instrumenti ar zemu kredītrisku; finanšu instrumenta kredītrisks ir zems, ja finanšu instrumentam ir zems saistību neizpildes risks. Ja finanšu instrumentam ārējā novērtējumā ir piešķirta "ieguldījumu kategorija" (t.i. BBB- un labāks), uzskata, ka tam ir zems kredītrisks.

2. posms – finanšu instrumenti, kuriem pēc sākotnējās atzīšanas ir būtiski palielinājies kredītrisks (ja vien tiem nav zems kredītrisks vērtēšanas datumā), bet tiem nav objektīvu pierādījumu par vērtības samazināšanos. Neatkarīgi no tā, kādā veidā Pensiju plāns novērtē, vai kredītrisks ir būtiski palielinājies, ja finanšu instrumenta līgumisko maksājumu termiņa kavējums pārsniedz 30 dienas, tiek uzskatīts, ka finanšu instrumenta kredītrisks ir būtiski palielinājies.

3. posms - finanšu instrumenti, kuriem ir objektīvi pierādījumi par vērtības samazinājumu novērtēšanas datumā, t.i. tiem tiek konstatēta saistību neizpilde un/vai piešķirts ienākumus nenesošā darījuma statuss. Tiek uzskatīts, ka saistību neizpilde ir notikusi un finanšu instruments uzskatāms par ienākumus nenesošu, ja:

- tie ir riska darījumi, kuru izpildes termiņa kavējums pārsniedz 90 dienas;
- uzskatāms, ka parādnieks bez nodrošinājuma realizēšanas, visticamāk, nespēs pilnībā nokārtot savas kredītsaistības neatkarīgi no kavēto summu pastāvēšanas un no termiņa kavējuma dienu skaita.

Kredītriska analīze ir atspoguļota 15. pielikumā. Visus norēķinus par finanšu instrumentu iegādi un pārdošanu pārskata gadā Pensiju plāns ir saņēmis bez kavējumiem.

Pielikums (turpinājums)

2.8. Naudas vienība un ārvalstu valūtas pārvērtēšana

Šajā finanšu pārskatā atspoguļotie rādītāji ir izteikti Latvijas oficiālajā valūtā – eiro (EUR).

Darījumi ārvalstu valūtās tiek pārrēķināti eiro pēc darījuma dienā spēkā esošā kursa, kuru nosaka pamatojoties uz Eiropas Centrālo Banku sistēmas un citu centrālo banku saskaņošanas procedūru un kurš tiek publicēts Eiropas Centrālās bankas interneta vietnē.

Norēķinu par ārvalstu valūtās veiktajiem darījumiem un ārvalstu valūtās nominēto monetāro aktīvu un saistību vērtības pārrēķināšanas rezultātā gūtā ārvalstu valūtas peļņa vai zaudējumi tiek iekļauti attiecīgā perioda neto aktīvu kustības pārskatā.

2.9. Ienākumu un izdevumu atzīšana

Ienākumi un izdevumi, kas attiecas uz pārskata periodu, tiek atspoguļoti Pensiju plāna ienākumu un izdevumu pārskatā, piemērojot uzkrāšanas principu, neatkarīgi no to saņemšanas vai maksāšanas datuma, finanšu aktīviem, kas novērtēti amortizētajā vērtībā, pielietojot EPL metodi, un finanšu aktīviem, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, piemērojot nominālo procentu likmi. Ienākumi no dividendēm tiek atzīti brīdī, kad rodas likumīgas tiesības uz tām. Uzkrāto ienākumu atspoguļošana ienākumu un izdevumu pārskatā notiek tikai tad, kad nepastāv šaubas par to saņemšanu.

2.10. Ienākumu un izdevumu attiecināšana uz Pensiju plāna dalībniekiem

Visus no Pensiju plānu ieguldījumu darbības radušos ienākumus vai izdevumus, kā arī citus ar Pensiju plānu administrēšanu un darījumiem saistītos ienākumus un/vai izdevumus proporcionāli sadala individuālajiem Pensiju plāna dalībniekiem atbilstoši to uzkrātā papildpensijas kapitāla lielumam.

2.11. Nauda un naudas ekvivalenti

Nauda un naudas ekvivalenti sastāv no prasībām uz pieprasījumu pret kredītiestādēm. Naudas plūsmas pārskats sagatavots pēc netiešās metodes.

2.12. Izdevumi

Fonda administratīvo izdevumu segšanai Fonda atskaitījumi nepārsniedz 0.99% no Pensiju plāna aktīvu vidējās vērtības. Par Pensiju Plāna līdzekļu pārvaldīšanu Līdzekļu pārvaldītājs saņem atlīdzību, kas maksimālajā apmērā ir 0.5% gadā no Pensiju Plāna aktīvu vidējās vērtības. Par Turētājbankas funkciju veikšanu Turētājbanka saņem atlīdzību 0.1% apjomā no Pensiju plāna vidējiem aktīviem gadā. Atlīdzību par Pensiju plāna administrēšanu, pārvaldīšanu un Turētājbankas funkciju veikšanu aprēķina un uzkrāj katru dienu, bet izmaksā reizi mēnesī.

2.13. Nodokļu saistības

Plāns nav juridiska persona, tādēļ tas saskaņā ar Latvijas Republikas likumdošanas prasībām nav uzņēmumu ienākuma nodokļa un pievienotās vērtības nodokļa maksātājs.

2.14. Pensiju plāna daļas

Pensiju sistēmas 3. līmeņa pensiju plānus administrē Pensiju Fondi, kas ir atbildīgi par dalībnieku pensijas kapitāla iemaksu reģistrēšanu dalībnieka kontā un to uzskaiti. Katram dalībniekam ir tiesības izvēlēties Pensiju plānu, kurā uzkrāt papildpensiju kapitālu. Dalība Pensiju sistēmas 3. līmeņa plānos ir brīvprātīga. Uzsākt dalību Pensiju plānā var ierodoties Pensiju Fondā, noslēdzot individuālo vai kolektīvās darbības līgumu un veicot iemaksas dalībniekam piešķirtajā kontā. Dalībnieki var saņemt uzkrāto papildpensijas kapitālu sasniedzot 55 gadu vecumu, izņemot gadījumus, ja Dalībnieka amats ir iekļauts sarakstā ar noteiktajām profesijām, kurām ir zemāks vecuma kritērijs saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta atbilstošajiem noteikumiem. Dalībnieku uzkrāto papildpensijas kapitālu var mantot.

Lai nodrošinātu privāto pensiju fondu shēmas administrēšanas procesu, Pensiju plāna līdzekļi tiek izteikti Pensiju plāna dzēšamās daļās (turpmāk – Pensiju plāna daļas). Pensiju plāna daļa ir Pensiju plānā iemaksāto līdzekļu uzskaites vienība, kas tiek izmantota darījumos ar šiem līdzekļiem. Pensiju plāna daļa nav vērtspapīrs un tā nav iekļauta fondu biržu sarakstos.

Pielikums (turpinājums)

2.14. Pensiju plāna daļas (turpinājums)

Plāna daļas vērtība mainās atkarībā no Pensiju plāna darbības rezultātiem. Katras darba dienas beigās līdzekļu pārvaldītājs aprēķina Pensiju plāna līdzekļu vērtību un Pensiju plāna daļas vērtību. Pensiju plāna daļas vērtība ir attiecība starp Pensiju plāna līdzekļu vērtību uz aprēķina brīdi un uz aprēķina brīdi reģistrēto Pensiju plāna daļu skaitu. Pensiju plāna daļas vērtību lieto Pensiju plāna daļu skaita aprēķināšanai un dzēšanai.

Pensiju Fonds nodrošina kontu uzskaiti elektroniskā veidā un šo datu aizsardzību saskaņā ar Fonda informācijas aizsardzības noteikumiem.

Dalībnieka individuālajā kontā uzkrātais Papildpensijas kapitāls nevar kļūt par Līdzekļu pārvaldītāja, Līdzekļu turētāja vai Darba devēja īpašumu.

Tiesības pieprasīt sava pensijas kapitāla izmaksu Dalībnieks iegūst pensijas vecuma sasniegšanas dienā. Par savu vēlēšanos saņemt Papildpensijas kapitālu dalībniekam ir jāinformē Fonds, iesniedzot noteikta parauga rakstveida pieprasījumu un uzrādot personu apliecinošu dokumentu. Dalībnieka rīkojums tiek izpildīts 1 mēneša laikā pēc iesnieguma saņemšanas. Dalībniekam ir tiesības turpināt dalību Pensiju plānā arī pēc pensijas vecuma iestāšanās. Dalībniekam ir tiesības mainīt Pensiju fondu vai Pensiju plānu visā kapitāla uzkrāšanas periodā.

Līdzekļu saņemšana un dzēšana tiek atspoguļota neto aktīvu kustības pārskatā kā darījumi ar Pensiju plāna daļām.

3. Informācija par riska pārvaldīšanu

Pensiju plāns ir pakļauts šādiem finanšu riskiem - likviditātes risks, emitenta (darījuma partnera) saistību neizpildes risks jeb kredītrisks, ārvalstu valūtas risks, procentu likmju risks un cenu svārstību risks.

Ar mērķi samazināt ieguldījumu riskus Pensiju plāna ieguldījumi tiek diversificēti.

Pensiju plāna finanšu risku novērtēšanu veic Līdzekļu pārvaldītājs, kurš informāciju risku novērtēšanai apkopo un iesniedz Fondam izskatīšanai un lēmumu pieņemšanai.

Līdzekļu pārvaldītājs ik dienas veic ieguldījumu atbilstības novērtēšanu Pensiju plāna ieguldīšanas noteikumiem, kā arī novērtē šajā politikā minēto risku ietekmi uz ieguldījumiem un sniedz Fondam informāciju, izmantojot Politikā aprakstītos kritērijus un Pensiju plānā noteiktos līmitus.

Risku pārvaldes kontroli veic Fonds, pamatojoties uz Līdzekļu pārvaldītāja sniegto informāciju, ko nodrošina Pārvaldītāja izmantotā riska vadības sistēma. Ja tiek pārkāpti likumdošanā un normatīvajos dokumentos noteiktie ierobežojumi, Pārvaldītājs nekavējoties ziņo par to Fondam un veic visas darbības risku ietekmes samazināšanai.

Fonda valde iepazīstas ar Pārvaldītāja pārskatu par Pensiju plāna aktīvu ieguldījumu reizi ceturksnī, lai nodrošinātu, ka tiek ievēroti ieguldījumu drošības, diversifikācijas, likviditātes un kvalitātes principi.

Par risku tiek uzskatīti zaudējumi, kas var rasties ieguldīšanas rezultātā. Šo risku pārvaldīšana aprakstīta Pensiju plāna ieguldījumu politikā.

Pārskata periodā risku apjoms, kuri būtiski ietekmē Pensiju plāna darbību, nav ievērojami mainījies.

Pielikums (turpinājums)

3. Informācija par riska pārvaldīšanu (turpinājums)

Finanšu instrumenti Pensiju plāna portfelī tiek turēti nolūkā gūt regulārus ienākumus no procentu maksājumiem un dividendēm, kā arī nolūkā gūt peļņu no to cenas pieauguma. Patiesā vērtībā novērtētie finanšu instrumenti tiek novērtēti to tirgus cenā un, mainoties tirgus situācijai, var tikt pārdoti.

Likviditātes risks – nespēja noteiktā laika periodā realizēt kādu no Pensiju plāna aktīviem par pieņemamu cenu, vai arī nepietiekošas naudas plūsmas rezultātā nespēja maksāt trešajām personām par pakalpojumiem.

Likviditātes risks tiek samazināts, pirms ieguldījumu veikšanas veicot atbilstošu tirgus analīzi, nodrošinot ieguldījumu diversifikāciju, kā arī daļu Pensiju plāna aktīvu turot naudas līdzekļu veidā, analizējot datus par dalībnieku maiņu un saistītām naudas plūsmām, kā arī veicot Pensiju plāna dalībnieku un naudas plūsmas prognozi. Risks tiek ierobežots pamatā ieguldot finanšu instrumentos, kas ir iekļauti fondu biržu sarakstos. 16. pielikumā ir apkopota informācija par aktīviem pēc atlikušā ieguldījuma termiņa, kas aprēķināts no bilances datuma līdz noteiktajam dzēšanas termiņam.

Cenu svārstību risks – ieguldījumu cenu svārstības tieši ietekmē Pensiju plāna aktīvu vērtību. Veicot ieguldījumus, pārvaldnieks nodrošina adekvātu ieguldījumu analīzi un diversifikāciju dažādos ieguldījumu objektos, tādējādi samazinot atsevišķu aktīvu iespējama cenas krituma negatīvo ietekmi. Pārskata 15. pielikumā tiek atspoguļota 7. SFPS pieprasītā Cenu risku jutīguma analīze.

Atklāto valūtas pozīciju risks – Pensiju plāna aktīvi var tikt ieguldīti ārvalstu valūtās nominētos finanšu instrumentos. Mainoties ārvalstu valūtu kursiem attiecībā pret eiro, Pensiju plāna aktīvu vērtība var vai nu samazināties, vai palielināties. Pārskata 15. pielikumā tiek atspoguļota valūtas riska jutīguma analīze.

Atklāto valūtas pozīciju risks tiek ierobežots, nosakot, ka ārvalstu valūtās nominētos finanšu instrumentos var izvietot tikai līdz 20 procentiem no Pensiju plāna aktīviem. Pensiju plāna aktīvu izvietojums ar saistībām nesaskaņotā vienā valūtā nedrīkst pārsniegt 10 procentus no Pensiju plāna aktīviem.

Procentu likmju svārstību risks – mainoties tirgus procentu likmēm, var mainīties Pensiju plāna aktīvu vērtība, kas var negatīvi ietekmēt Pensiju plāna darbības rezultātus. Risks tiek ierobežots, veicot ieguldījumus finanšu instrumentos ar dažādu termiņu līdz dzēšanai.

Koncentrācijas risks - jebkurš riska darījums vai riska darījuma grupa, kuru dēļ Pensiju plānam varētu rasties tādi zaudējumi, kas var apdraudēt Pensiju plāna maksātspēju vai spēju turpināt darbību.

Pielikums (turpinājums)

4. Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm

Kredītiestāde	Valūta	31.12.2020	31.12.2019
		EUR	EUR
AS SEB banka	EUR	20 945	15 070
Kopā		20 945	15 070

5. Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu

Pensiju plānam ir šādi Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā:

2020. gada 31. decembrī

Emitenta nosaukums	ISIN	Emitenta izcelsmes valsts	Skaitis	Vērtspapīru	Attiecībā pret Pensiju plāna aktīviem (procentos)
				kopējā bilances vērtība EUR	
Valsts parāda vērtspapīri			26	29 778	6.75
Ziemeļmaķedonijas valdības obligācija	XS1452578591	Ziemeļmaķedonija	26	29 778	6.75
Kopā			26	29 778	6.75

2019. gada 31. decembrī

Emitenta nosaukums	ISIN	Emitenta izcelsmes valsts	Skaitis	Vērtspapīru	Attiecībā pret Pensiju plāna aktīviem (procentos)
				kopējā bilances vērtība EUR	
Valsts parāda vērtspapīri			26	30 727	7.27
Ziemeļmaķedonijas valdības obligācija	XS1452578591	Ziemeļmaķedonija	26	30 727	7.27
Kopā			26	30 727	7.27

Pielikums (turpinājums)

6. Ieguldījumu fondu apliecības un tām pielīdzināmie vērtspapīri

Pensiju plānam ir šādi Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā:

2020. gada 31. decembrī

Ieguldījums	ISIN	Emitenta izcelsmes valsts	Skaitis	Vērtspapīru kopējā bilances vērtība EUR	Attiecībā pret Pensiju plāna aktīviem (procentos)
Ieguldījumu fondi, kuri veic ieguldījumus akcijās			4 658	99 747	22.61
ISHARES CORE MSCI EM IMI	IE00BKM4GZ66	Īrija	779	22 649	5.13
ISHARES MSCI USA ESG SCREEND	IE00BFNM3G45	Īrija	3 126	18 528	4.20
ISHARES CORE S&P 500 ETF	IE00B5BMR087	Īrija	41	12 603	2.86
UBS ETF MSCI USA VALUE	IE00B78JSG98	Īrija	182	12 098	2.74
LYXOR CORE EURSTX 600 DR	LU0908500753	Luksemburga	47	7 912	1.79
ISHARES STOXX EUROPE 600	DE0002635307	Vācija	155	6 156	1.40
ISHARES CORE MSCI JAPAN	IE00B4L5YX21	Īrija	140	5 805	1.32
ISHARES MSCI US SML CAP	IE00B3VWM098	Īrija	16	5 499	1.25
ISHARES CORE MSCI PACIF X-	IE00B52MJY50	Īrija	23	3 150	0.71
UBS ETF MSCI CANADA	LU0446734872	Luksemburga	100	2 837	0.64
X MSCI EUROPE SMALL CAP	LU0322253906	Luksemburga	49	2 510	0.57
Ieguldījumu fondi, kuri veic ieguldījumus obligācijās			15 151	290 649	65.89
ISHARES GLB CORP BD EUR-H	IE00B9M6SJ31	Īrija	332	36 068	8.18
X GLOBAL GOV BOND 1D EUR	LU0690964092	Luksemburga	147	33 325	7.55
X GLOBAL AGGREGATE SWAP	LU0942970798	Luksemburga	1 687	39 209	8.89
UBS ETF USD EM SOVEREIGN	LU1324516308	Luksemburga	3 019	40 053	9.08
ISHARES JPM EM BOND EUR HD GER	IE00B9M6RS56	Īrija	365	34 471	7.81
CBL Eastern European Bond Fund	LV0000400174	Latvija	1 466	28 622	6.49
ISHARES JPM USD EM BND	IE00BJ5JPH63	Īrija	7 238	39 919	9.05
INVL Emerging Europe Bond	LTIF00000468	Lietuva	897	38 982	8.84
Kopā			19 809	390 396	88.50

Pielikums (turpinājums)

6. Ieguldījumu fondu apliecības un tām pielīdzināmie vērtspapīri (turpinājums)

2019. gada 31. decembrī

Ieguldījums	ISIN	Emitenta izcelsmes valsts	Skaitis	Vērtspapīru kopējā bilances vērtība EUR	Attiecībā pret Pensiju plāna aktīviem (procentos)
Ieguldījumu fondi, kuri veic ieguldījumus akcijās			1 815	102 214	24.18
ISHARES CORE S&P 500 ETF					
GER	IE00B5BMR087	Īrija	88	25 327	5.99
DBX MSCI USA INDEX ETF	IE00BJ0KDR00	Īrija	272	21 501	5.08
USD GER	IE00BKM4GZ66	Īrija	740	20 094	4.75
ISHARES STOXX EUROPE 600	DE0002635307	Vācija	349	14 412	3.41
ISHARES CORE MSCI JAPAN					
UCIT GER	IE00B4L5YX21	Īrija	178	7 091	1.68
ISHARES MSCI US SML CAP					
ACC	IE00B3VWM098	Īrija	16	5 142	1.22
ISHARES CORE MSCI PACIF X- JP	IE00B52MJY50	Īrija	23	3 246	0.77
UBS ETF MSCI CANADA	LU0446734872	Luksemburga	100	3 004	0.71
X MSCI EUROPE SMALL CAP	LU0322253906	Luksemburga	49	2 397	0.57
Ieguldījumu fondi, kuri veic ieguldījumus obligācijās			14 639	274 745	64.99
ISHARES JPM USD EM BND					
UCITS ETF	IE00BJ5JPH63	Īrija	7238	38 583	9.13
INVL Emerging Europe Bond Subfund	LTIF00000468	Lietuva	897.05	37 757	8.93
X GLOBAL GOV BOND 1D EUR	LU0690964092	Luksemburga	169	37 095	8.77
X GLOBAL AGGREGATE SWAP EUR	LU0942970798	Luksemburga	1655	37 009	8.75
ISHARES JPM EM BOND EUR HD GER	IE00B9M6RS56	Īrija	367	34 960	8.27
UBS ETF USD EM SOVEREIGN EUR	LU1324516308	Luksemburga	2583	33 340	7.89
CBL Eastern European Bond Fund	LV0000400174	Latvija	1465.5	28 270	6.69
ISHARES GLB CORP BD EUR-H	IE00B9M6SJ31	Īrija	264	27 731	6.56
Kopā			16 454	376 959	89.17

7. Pārējās saistības

	31.12.2020 EUR	31.12.2019 EUR
Saistības pret Fondu	369	357
Saistības pret līdzekļu pārvaldītāju	184	178
Saistības pret līdzekļu turētāju	37	36
Darījumu komisijas	5	-
Nepabeigtie norēķini par vērtspapīru iegādi	2 935	-
Kopā	3 530	571

Pielikums (turpinājums)

8. Pensiju plāna dalībnieku iemaksas

	2020 EUR	2019 EUR
Dalībnieku individuālās iemaksas	11 319	7 972
Solidaritātes nodokļa daļas iemaksas	-	2 897
Kopā	11 319	10 869

9. Procentu ienākumi

	2020 EUR	2019 EUR
Procentu ienākumi par parāda vērtspapīriem	1 464	1 897
Kopā	1 464	1 897

10. Administratīvie izdevumi

Atskaitījumi Fondam par pensiju plāna administrēšanu	4 151	4 012
Atskaitījumi FKTK	59	57
Kopā	4 210	4 069

11. Ieguldījumu pārvaldīšanas izdevumi

Atlīdzība par līdzekļu pārvaldīšanu	2 068	1 998
Atlīdzība par līdzekļu turēšanu	419	405
Pārējie izdevumi	15	15
Kopā	2 502	2 418

12. Realizētais ieguldījumu vērtības (samazinājums)

Pārskata perioda ienākumi no ieguldījumu pārdošanas	69 685	187 382
Pārskata periodā pārdoto ieguldījumu iegādes vērtība	(63 159)	(184 655)
Pārskata periodā pārdoto ieguldījumu vērtības (pieaugums), kas atzīts iepriekšējos pārskata periodos	(13 091)	(5 585)
Realizētais ieguldījumu vērtības (samazinājums)	(6 565)	(2 858)

Ieguldījumu iegādes vērtība tiek izteikta Plāna uzskaites valūtā pēc iegādes dienā spēkā esošā Eiropas Centrālās Bankas noteiktā valūtas kursa, tādēļ realizētais ieguldījumu vērtības pieaugums ietver ieguldījuma valūtas kursa izmaiņas. 2019. un 2020. gadā valūtas kursa svārstības neietekmēja realizēto ieguldījumu vērtības samazinājumu.

13. Nerealizētais ieguldījumu vērtības pieaugums

Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	19 139	30 246
Parāda vērtspapīri u.c. vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	(950)	(577)
Ieguldījumu fondu apliecības un tām pielīdzināmie vērtspapīri	20 089	30 823
Kopā nerealizētais ieguldījumu vērtības pieaugums	19 139	30 246
t.sk. ārvalstu valūtu pārvērtēšanas peļņa/ (zaudējumi)	-	-

14. Plāna aktīvu un saistību sadalījums pēc valūtām (EUR)

Visi Pensiju plāna aktīvi un saistības 2019. gada 31. decembrī un 2018. gada 31. decembrī ir EUR valūtā.

Pielikums (turpinājums)

15. Pensiju plāna aktīvu tirgus analīze

Ārvalstu valūtu risks

Pārskata perioda beigās 100% no Pensiju plāna līdzekļiem bija ieguldīti eiro finanšu instrumentos, līdz ar to valūtas kursu svārtībām nav būtiskas ietekmes uz Pensiju plāna vērtību.

Kredītrisks

Kredītriska izvērtēšanai tiek veikta atbilstoša emitenta un valsts, kurā emitents veic savu saimniecisko darbību, risku analīze, izvērtējot tādas faktorus kā emitenta kredītreitings, reputācija, kapitāla izcelsmes valsts. Zemāk esošajā tabulā aktīvi ir sadalīti pēc emitentu kredītreitingiem, kurus piešķirušas starptautiskās reitinga aģentūras Fitch, Moody's un S&P.

Augsta līmeņa reitings - Standart & Poor's (No AAA līdz BBB- ieskaitot), Moody's (no Aaa līdz Baa3 ieskaitot), Fitch (no AAA līdz BBB- ieskaitot). Zema līmeņa reitings - Standart & Poor's (No BB+ līdz D ieskaitot), Moody's (no Ba1 līdz C ieskaitot), Fitch (no BB+ līdz D ieskaitot).

Gadījumā, ja kredītreitingu aģentūru piešķirtie reitingi atšķiras, tiek ņemts vērā vidējais svērtais piešķirtais kredītreitings no etalona aģentūrām (Moody's Investors Service, S&P, Fitch Ratings).

	Augsta līmeņa reitings EUR	Zema līmeņa reitings EUR	Bez reitinga EUR	Kopā EUR
2020. gada 31. decembrī				
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	20 945	-	-	20 945
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	-	29 778	-	29 778
Ieguldījumu fondu apliecības un tām pielīdzināmie vērtspapīri	-	-	390 396	390 396
Kopā aktīvi	20 945	29 778	390 396	441 119

Ieguldījumiem kredītiestādēs, kuru mātes bankām ES valstīs ir piešķirti reitingi, tika piemērota to kredītreitinga pakāpe. Ieguldījumu fondu apliecībām un akcijām nav attiecīgo oficiālo reitingu, bet minēto instrumentu kredītrisks tiek izvērtēts, pielietojot pārvaldnieka iekšēji izstrādātus vērtēšanas paņēmienus. Visus norēķinus par parāda vērtspapīriem un ieguldījumu fondu apliecībām pārskata gadā Pensiju plāns ir saņēmis bez kavējumiem.

	Augsta līmeņa reitings EUR	Zema līmeņa reitings EUR	Bez reitinga EUR	Kopā EUR
2019. gada 31. decembrī				
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	15 070	-	-	15 070
Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	-	30 727	-	30 727
Ieguldījumu fondu apliecības un tām pielīdzināmie vērtspapīri	-	-	376 959	376 959
Kopā aktīvi	15 070	30 727	376 959	422 756

Pielikums (turpinājums)

15. Pensiju plāna aktīvu tirgus risku analīze (turpinājums)

Koncentrācijas risks

Koncentrācijas risks - jebkurš riska darījums vai riska darījuma grupa, kuru dēļ Pensiju plānam varētu rasties tādi zaudējumi, kas var apdraudēt Pensiju plāna maksātspēju vai spēju turpināt darbību.

Koncentrācijas risks rodas no liela apmēra riska darījumiem ar klientiem vai savstarpēji saistītu klientu grupām vai riska darījumiem ar klientiem, kuru kredītspēju nosaka viens kopīgs riska faktors (piemēram, tautsaimniecības nozare, ģeogrāfiskais reģions, valūta, kredītriska mazināšanas instruments (vienveidīgs nodrošinājums vai viens nodrošinājuma devējs u.tml.)).

Pārvaldītāja noteiktā valsts riska pārvaldības stratēģija ir pārvaldīt to nodrošinot optimālu līdzsvaru starp valsts risku un plānoto ienesīguma līmeni, maksimāli pasargājot Pensiju plānus no zaudējumiem, kas var rasties valsts riska ietekmes rezultātā.

Aktīvu un saistību sadalījums pa ģeogrāfiskajiem reģioniem 2020. gada 31.decembrī

	Latvija EUR	Pārējās ES		Kopā EUR
		valstis EUR	Citas valstis EUR	
Aktīvi				
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	20 945	-	-	20 945
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	28 622	361 774	29 778	420 174
Kopā aktīvi	49 567	361 774	29 778	441 119
Pārējās saistības	(3 530)	-	-	(3 530)
Neto aktīvi	46 037	361 774	29 778	437 589
Uzskaites vērtība attiecībā pret Pensiju plāna neto aktīviem (procentos)	10.52	82.67	6.81	100.00

Aktīvu un saistību sadalījums pa ģeogrāfiskajiem reģioniem 2019. gada 31.decembrī

	Latvija EUR	Pārējās ES		Kopā EUR
		valstis EUR	Citas valstis EUR	
Aktīvi				
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	15 070	-	-	15 070
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	28 270	348 689	30 727	407 686
Kopā aktīvi	43 340	348 689	30 727	422 756
Pārējās saistības	(571)	-	-	(571)
Neto aktīvi	42 769	348 689	30 727	422 185
Uzskaites vērtība attiecībā pret Pensiju plāna neto aktīviem (procentos)	10.13	82.59	7.28	100.00

Pielikums (turpinājums)

15. Pensiju plāna aktīvu tirgus risku analīze (turpinājums)

Procentu likmju risks

Pārskata perioda beigās 100% no Pensiju plāna līdzekļiem ir ieguldīti finanšu instrumentos, kuriem nav naudas plūsmas procentu likmju riska, līdz ar to procentu likmju risku var uzskatīt par nebūtisku.

Cenu svārstību risks

Cenu svārstību risks tieši ietekmē Pensiju plāna aktīvu vērtību. Veicot ieguldījumus, Pensiju plāna pārvaldnieks nodrošina adekvātu ieguldījumu analīzi un diversifikāciju dažādos ieguldījumu objektos, tādējādi samazinot atsevišķu aktīvu iespējama cenas krituma negatīvo ietekmi. Pārskata perioda beigās 88.50% (2019: 89.17%) no Pensiju plāna aktīviem bija ieguldīti finanšu instrumentos, kas pakļauti cenu riskam un vēl 6.75% (2019: 7.27%) no Pensiju plāna aktīviem ieguldīti parāda vērtspapīros, kuriem cenu svārstīgums ir būtisks, ja tie netiek turēti līdz termiņa beigām.

Cenu svārstību riska novērtējums izmantojot ilgtermiņa (periodā no 08.04.2016 līdz 02.04.2021 (2019: 5 gadu periods līdz 28.04.2020)) sintētisko rādītāju kā jutīguma ietekmes faktoru:

Riskam pakļauto Finanšu instrumentu veids		31.12.2020 EUR	31.12.2019 EUR
Uzskaites vērtība	Ieguldījumu fondi	390 396	376 959
Uzskaites vērtība	Parāda vērtspapīri	29 778	30 727
Ietekme uz Neto aktīvu vērtību +5.74% (2019: +5.54%)		24 118	22 586
Ietekme uz Neto aktīvu vērtību -5.74% (2019: -5.54%)		(24 118)	(22 586)
Procentuāla ietekme uz Neto aktīvu vērtību (+/-)		5.51%	5.35%
Kumulatīvais risks (%)		5.51%	5.35%

Cenu svārstību riska novērtējums izmantojot īstermiņa (periodā no 31.12.2020 līdz 02.04.2021 (2019: no 31.12.2019 līdz 28.04.2020)) sintētisko rādītāju kā jutīguma ietekmes faktoru:

Riskam pakļauto Finanšu instrumentu veids		31.12.2020 EUR	31.12.2019 EUR
Uzskaites vērtība	Ieguldījumu fondi	390 396	376 959
Uzskaites vērtība	Parāda vērtspapīri	29 778	30 727
Ietekme uz Neto aktīvu vērtību +4.48% (2019: +17.60%)		18 824	71 753
Ietekme uz Neto aktīvu vērtību -4.48% (2019: -17.60%)		(18 824)	(71 753)
Procentuāla ietekme uz Neto aktīvu vērtību (+/-)		4.30%	17.00%
Kumulatīvais risks (%)		4.30%	17.00%

Pielikums (turpinājums)

16. Plāna aktīvu un saistību termiņstruktūra

Pensiju plāna likviditātes riska pārvaldības stratēģijas mērķis ir nepieciešamā likviditātes līmeņa nodrošināšana, sasniedzot Pensiju plāna darbībai atbilstošu, optimālo līdzsvaru starp ienesīgumu un risku, saskaņā ar noteiktajiem risku vadības pamatprincipiem. Pensiju plāns uzņemas likviditātes risku noteikto limitu un ierobežojumu ietvaros.

Ar atlikušo atmaksas vai dzēšanas termiņu

31.12.2020	Uz pieprasījumu EUR	Līdz 3 mēn. EUR	No 3 mēn.		No 3 līdz 5 gadiem EUR	No 5 gadiem un bez termiņa EUR	Kopā EUR
			līdz 1 gadam EUR	No 1 līdz 3 gadiem EUR			
Aktīvi							
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	20 945	-	-	-	-	-	20 945
Parāda vērtspapīri u.c. vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	-	-	-	29 778	-	-	29 778
leguldījumu fondu apliecības*	390 396	-	-	-	-	-	390 396
Kopā aktīvi	411 341	-	-	29 778	-	-	441 119
Saistības							
Pārējās saistības	(3 530)	-	-	-	-	-	(3 530)
Kopā saistības	(3 530)	-	-	-	-	-	(3 530)
Neto aktīvi	407 811	-	-	29 778	-	-	437 589

*leguldījumi leguldījumu fondu apliecībās iekļauti termiņā līdz 1 mēnesim, pamatojoties uz šo fondu prospektā paredzēto fonda pārvaldītāja pienākumu atpirkt fonda apliecības 3 darba dienu laikā.

Šajā tabulā Pensiju plāna aktīvi un saistības uzrādītas atbilstoši to līgumos noteiktajam dzēšanas vai atmaksas termiņam, kas sakrīt ar vērtību, ja iedalītu aktīvus un saistības atbilstoši atlikušajam termiņam līdz tuvākajam procentu likmju maiņas brīdim.

Pielikums (turpinājums)

16. Plāna aktīvu un saistību termiņstruktūra (turpinājums)

Ar atlikušo atmaksas vai dzēšanas termiņu

31.12.2019	Uz pieprasījumu EUR	Līdz 3 mēn. EUR	No 3 mēn. līdz 1 gadam EUR	No 1 līdz 3 gadiem EUR	No 3 līdz 5 gadiem EUR	No 5 gadiem un bez termiņa EUR	Kopā EUR
Aktīvi							
Prasības uz pieprasījumu pret kreditīestādēm	15 070	-	-	-	-	-	15 070
Parāda vērtspapīri u.c. vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	-	-	-	-	30 727	-	30 727
leguldījumu fondu apliecības*	376 959	-	-	-	-	-	376 959
Kopā aktīvi	392 029	-	-	-	30 727	-	422 756
Saistības							
Pārējās saistības	(571)	-	-	-	-	-	(571)
Kopā saistības	(571)	-	-	-	-	-	(571)
Neto aktīvi	391 458	-	-	-	30 727	-	422 185

*Ieguldījumi ieguldījumu fondu apliecībās iekļauti termiņā līdz 1 mēnesim, pamatojoties uz šo fondu prospektā paredzēto fonda pārvaldītāja pienākumu atpirkt fonda apliecības 3 darba dienu laikā.

Šajā tabulā Pensiju plāna aktīvi un saistības uzrādītas atbilstoši to līgumos noteiktajam dzēšanas vai atmaksas termiņam, kas sakrīt ar vērtību, ja iedalītu aktīvus un saistības atbilstoši atlikušajam termiņam līdz tuvākajam procentu likmju maiņas brīdim.

Pielikums (turpinājums)

17. Informācija par ieguldījumu kustību

2020. gada 1. janvāris līdz 2020. gada 31. decembris

	Uzskaites vērtība pārskata gada sākumā EUR	Pieaugums pārskata gadā EUR	Samazinā- jums pārskata periodā EUR	Pārvērtēšana pārskata periodā EUR	Uzskaites vērtība pārskata gada beigās EUR
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	407 686	71 061	(77 712)	19 139	420 174
Parāda vērtspapīri u.c.					
vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	30 727	1 464	(1 463)	(950)	29 778
leguldījumu fondu apliecības	376 959	69 597	(76 249)	20 089	390 396
Kopā aktīvi	407 686	71 061	(77 712)	19 139	420 174

2019. gada 1. janvāris līdz 2019. gada 31. decembris

	Uzskaites vērtība pārskata gada sākumā EUR	Pieaugums pārskata gadā EUR	Samazinā- jums pārskata periodā EUR	Pārvērtēšana pārskata periodā EUR	Uzskaites vērtība pārskata gada beigās EUR
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	323 127	248 193	(193 880)	30 246	407 686
Parāda vērtspapīri u.c.					
vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	165 140	32 753	(166 589)	(577)	30 727
leguldījumu fondu apliecības	139 008	215 440	(8 312)	30 823	376 959
Akcijas	18 979	-	(18 979)	-	-
Kopā aktīvi	323 127	248 193	(193 880)	30 246	407 686

Pielikums (turpinājums)

18. Patiesās vērtības hierarhija

Patiesā vērtība ir cena, kas tiktu saņemta par aktīvu pārdošanu vai samaksāta nododot saistības, darījumā starp tirgus dalībniekiem novērtēšanas datumā. Finanšu aktīvu un saistību patiesās vērtības noteikšanai Plāns izmanto kotētas tirgus cenas, neatkarīgu reitinga aģentūru piešķirtus reitingus vai piemērotus novērtēšanas modeļus.

13. SFPS nosaka vērtēšanas tehniku hierarhiju, pamatojoties uz to, vai vērtēšanas tehnikā tiek izmantoti novērojami tirgus dati, vai arī tirgus dati nav novērojami. Novērojami tirgus dati ir iegūti no neatkarīgiem avotiem. Ja tirgus dati nav novērojami, vērtēšanas tehnika atspoguļo pieņēmumus par tirgus situāciju. Šie divi datu veidi nosaka sekojošu patiesās vērtības hierarhiju:

1. līmenis – vērtēšanas tehnikā tiek izmantotas aktīvā tirgū kotētās cenas (nekorģētas) identiskiem aktīviem vai saistībām. Šis līmenis iekļauj biržā kotētas akcijas, ieguldījumu fondu apliecības un parāda vērtspapīrus. 1. līmenī tiek iekļauti aktīvi, kuriem ir likvīds tirgus, tiek regulāri kotētas cenas, ar kuriem tirgū nepārtraukti notiek darījumi un kuriem bija pietiekami liels emisijas apjoms, lai nodrošinātu tirgus dziļumu. Lielākā daļa Pensiju plāna portfelī esošo aktīvu tiek iekļauti šajā grupā, jo likviditāte ir viens no priekšnoteikumiem investēšanai aktīvā;

2. līmenis – vērtēšanas tehnikā tiek izmantoti tirgus dati, kas nav 1. līmenī iekļautās kotētās cenas, bet kas ir novērojami tieši (t.i. cena), vai netieši (t.i. tiek iegūti no cenas), kā datu avoti tiek izmantoti tādi parametri kā LIBOR ienākumu līkne, darījuma partnera kredītrisks, Bloomberg un Reuters sistēmas. Šajā līmenī ir iekļauta atvasinātie finanšu instrumenti, termiņnoguldījumi kredītiestādēs, prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm. 2. līmenī parasti tiek iekļauti instrumenti, kas ir reģistrēti tirdzniecībai, bet kuriem nepastāv aktīvs tirgus, nav iespējams tos brīvi pirkt vai pārdot, kā arī termiņnoguldījumi bankās;

3. līmenis – vērtēšanas tehnikā tiek izmantoti tirgus dati, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem. Šajā līmenī tiek iekļauti ieguldījumi riska kapitāla fondos kā arī uzkrātie izdevumi. 3. līmenī tiek iekļauti aktīvi, kas nav reģistrēti tirdzniecībai regulētajā tirgū – tie pārsvarā ir alternatīvie ieguldījumu fondi, kuriem pārvērtēšana tiek veikta retāk, nekā katru dienu (parasti reizi ceturksnī vai pusgadā), un kuru daļas nav iespējams jebkurā brīdī brīvi pārdot.

Šī hierarhija nosaka, ka ir jālieto novērojami tirgus dati, ja vien tie ir pieejami. Veicot pārvērtēšanu, ņem vērā atbilstošas novērojamas tirgus cenas, ja tas ir iespējams.

2020. gada 31. decembrī	Uzskaites vērtība EUR	Patiesā vērtība			
		1.līmenis EUR	2.līmenis EUR	3.līmenis EUR	Kopā EUR
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā					
Parāda vērtspapīri	29 778	29 778	-	-	29 778
Ieguldījumu fondu apliecības	390 396	390 396	-	-	390 396
Pārējie finanšu aktīvi vai saistības					
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	20 945	-	20 945	-	20 945
Pārējās saistības	(3 530)	-	-	(3 530)	(3 530)
Kopā	437 589	420 174	20 945	(3 530)	437 589

Pielikums (turpinājums)

18. Patiesās vērtības hierarhija (turpinājums)

2019. gada 31. decembrī	Uzskaites vērtība EUR	Patiesā vērtība			
		1.līmenis EUR	2.līmenis EUR	3.līmenis EUR	Kopā EUR
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā					
Parāda vērtspapīri	30 727	30 727	-	-	30 727
Ieguldījumu fondu apliecības	376 959	376 959	-	-	376 959
Pārējie finanšu aktīvi vai saistības					
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	15 070	-	15 070	-	15 070
Pārējās saistības	(571)	-	-	(571)	(571)
Kopā	422 185	407 686	15 070	(571)	422 185

19. Darījumi ar saistītām personām

	2020 EUR	2019 EUR
Ieguldījumi		
INVL Emerging Europe Bond Subfund	38 982	37 757
Kopā	38 982	37 757

	2020 EUR	2019 EUR
Darījumi		
Atskaitījumi Fondam par pensiju plāna administrēšanu	4 151	4 012
Atlīdzība līdzekļu pārvaldītājam	2 068	1 998
Kopā	6 219	6 010

Par ar Pensiju plānu saistītām personām tiek uzskatītas Fonds, Fonda mātes sabiedrība IPAS INVL Asset Management, mātes sabiedrības saistītie uzņēmumi un to pārvaldītie ieguldījumu fondi.

20. Informācija par Pensiju plāna ienesīgumu

	2020	2019
Neto aktīvu vērtība, EUR	437 589	422 185
Daļu skaits	228 503	226 166
Vienas daļas vērtība, EUR	1.9150254	1.8667067
Pensiju plāna ienesīgums, % gadā	2.59%	6.71%

21. Informācija par aktīvu atsavināšanas ierobežojumiem

Uz pārskata perioda beigām Pensiju plāna finanšu aktīviem nav nozīmīgu ierobežojumu to atsavināšanai.

22. Plāna aktīvu ieķīlāšana un apgrūtinājumi

Pensiju plāna aktīvi nav ieķīlāti vai kā citādi apgrūtināti.

23. Notikumi pēc pārskata gada beigām

Laika periodā no pārskata perioda pēdējās dienas līdz pārskata apstiprināšanas dienai nav bijuši nekādi ievērojami notikumi, kas būtiski ietekmētu Pensiju plāna darbības rezultātus pārskata periodā.

KPMG Baltics AS
Vesetas iela 7,
Rīga, LV-1013
Latvija

T: + 371 67038000
kpmg.com/lv
kpmg@kpmg.lv

Neatkarīgu revidentu ziņojums

Pensiju plāna "INVL Komforts 53+" dalībniekiem

Ziņojums par finanšu pārskatu revīziju

Mūsu atzinums par finanšu pārskatiem

Esam veikuši pensiju plāna "INVL Komforts 53+" ("Pensiju plāns"), kuru administrē AS "INVL atklātais pensiju fonds" ("Pensiju fonds"), pievienotajā gada pārskatā ietverto finanšu pārskatu no 8. līdz 31. lapai revīziju. Pievienotie finanšu pārskati ietver:

- aktīvu un saistību pārskatu 2020. gada 31. decembrī,
- neto aktīvu kustības pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2020. gada 31. decembrī,
- naudas plūsmas pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2020. gada 31. decembrī, kā arī
- finanšu pārskatu pielikumu, kas ietver nozīmīgu grāmatvedības uzskaites principu kopsavilkumu un citu paskaidrojošu informāciju.

Mūsaprāt, pievienotie finanšu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par pensiju plāna "INVL Komforts 53+" finansiālo stāvokli 2020. gada 31. decembrī un par tā darbības finanšu rezultātiem, neto aktīvu kustību un naudas plūsmu gadā, kas noslēdzās 2020. gada 31. decembrī, saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (turpmāk - SFPS).

Atzinuma pamatojums

Atbilstoši LR Revīzijas pakalpojumu likumam mēs veicām revīziju saskaņā ar LR atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem (turpmāk - SRS). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, ir turpmāk aprakstīti mūsu ziņojuma sadaļā *Revidentu atbildība par finanšu pārskatu revīziju*.

Mēs esam neatkarīgi no Pensiju fonda un Pensiju plāna saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu ētikas standartu padomes izstrādātā Starptautiskā Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksa (tostarp Starptautisko neatkarības standartu) (SGĒSP kodekss) prasībām un LR Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautajām neatkarības prasībām, kas ir piemērojamas mūsu veiktajai finanšu pārskatu revīzijai Latvijas Republikā. Mēs esam ievērojuši arī SGĒSP kodeksā un LR Revīzijas pakalpojumu likumā noteiktos pārējos profesionālās ētikas principus un objektivitātes prasības.

Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Ziņošana par citu informāciju

Par citu informāciju atbild Pensiju fonda vadība. Citu informāciju veido:

- Vispārējā informācija, kas sniegta pievienotā gada pārskata 3. lapā,
- Vadības ziņojums, kas sniegts pievienotā gada pārskatā no 4. līdz 6. lapai,
- Paziņojums par Pensiju fonda vadības atbildību, kas sniegts pievienotā gada pārskata 7. lapā.

Mūsu atzinums par finanšu pārskatiem neattiecas uz gada pārskatā ietverto citu informāciju, un mēs nesniedzam par to nekāda veida apliecinājumu, izņemot to kā norādīts mūsu

ziņojuma sadaļā *Uz citu informāciju attiecināmas citas ziņošanas prasības saskaņā ar LR tiesību aktu prasībām.*

Saistībā ar finanšu pārskatu revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar citu informāciju un, to darot, izvērtēt, vai šī cita informācija būtiski neatšķiras no finanšu pārskatu informācijas vai no mūsu zināšanām, kuras mēs ieguvām revīzijas gaitā, un vai tā nesatur cita veida būtiskas neatbilstības.

Ja, balstoties uz veikto darbu un ņemot vērā revīzijas laikā gūtās ziņas un izpratni par Pensiju fondu un Pensiju plānu un to darbības vidi, mēs secinām, ka citā informācijā ir būtiskas neatbilstības, mūsu pienākums ir ziņot par šādiem apstākļiem. Mūsu uzmanības lokā nav nākuši apstākļi, par kuriem būtu jāziņo.

Uz citu informāciju attiecināmas citas ziņošanas prasības saskaņā ar LR tiesību aktu prasībām

Papildus tam, saskaņā ar LR Revīzijas pakalpojumu likumu mūsu pienākums ir sniegt viedokli, vai Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar tā sagatavošanu reglamentējošā normatīvā akta, LR Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteikumiem Nr. 35 – Privāto pensiju fondu gada pārskata sagatavošanas normatīvie noteikumi, prasībām.

Pamatojoties vienīgi uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsaprāt, visos būtiskajos aspektos:

- Vadības ziņojumā par pārskata gadu, par kuru ir sagatavoti finanšu pārskati, sniegtā informācija atbilst finanšu pārskatiem, un
- Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar LR Finanšu un kapitāla tirgus komisijas Noteikumu Nr. 35 prasībām.

Vadības un personu, kurām uzticēta Pensiju plāna pārraudzība, atbildība par finanšu pārskatiem

Vadība ir atbildīga par tādu finanšu pārskatu, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu, sagatavošanu saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem SFPS, kā arī par tādas iekšējās kontroles sistēmas uzturēšanu, kāda saskaņā ar vadības viedokli ir nepieciešama, lai būtu iespējams sagatavot finanšu pārskatus, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības.

Sagatavojot finanšu pārskatus, Pensiju fonda vadības pienākums ir izvērtēt Pensiju plāna spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības sniedzot informāciju par apstākļiem, kas saistīti ar Pensiju plāna spēju turpināt darbību un darbības turpināšanas principa piemērošanu, ja vien Pensiju fonda vadība neplāno Pensiju plāna likvidāciju vai tā darbības izbeigšanu, vai arī tai nav citas reālas alternatīvas kā Pensiju plāna likvidācija vai darbības izbeigšana.

Personas, kurām uzticēta Pensiju plāna pārraudzība, ir atbildīgas par Pensiju plāna finanšu pārskatu sagatavošanas procesa uzraudzību.

Revidentu atbildība par finanšu pārskatu revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārliecību par to, ka finanšu pārskati kopumā nesatur kļūdas vai krāpšanas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības, un sniegt revidentu ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārliecība ir augsta līmeņa pārliecība, bet tā negarantē, ka revīzijā, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdas dēļ, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti uzskatīt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, balstoties uz šiem finanšu pārskatiem.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, visa revīzijas procesa gaitā mēs izdarām profesionālus spriedumus un saglabājam profesionālo skepticismu. Mēs arī:

- identificējam un izvērtējam riskus, ka finanšu pārskatos varētu būt krāpšanas vai kļūdas dēļ izraisītās būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiks atklātas būtiskas neatbilstības krāpšanas dēļ, ir augstāks nekā risks, ka netiks atklātas kļūdas izraisītas neatbilstības, jo krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltošanu, informācijas neuzrādīšanu ar nodomu, informācijas nepatiesu atspoguļošanu vai iekšējās kontroles pārkāpumus;
- iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, bet nevis, lai sniegtu atzinumu par Pensiju plāna iekšējās kontroles efektivitāti;
- izvērtējam pielietoto grāmatvedības politiku atbilstību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās vadības uzrādītās informācijas pamatotību;
- izdarām secinājumu par vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību, un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par Pensiju plāna spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidentu ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz finanšu pārskatos sniegto informāciju par šiem apstākļiem, vai, ja šāda informācija nav sniegta, mēs sniedzam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidentu ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Pensiju fonds Pensiju plāna darbību var pārtraukt;
- izvērtējam vispārēju finanšu pārskatu struktūru un saturu, ieskaitot atklāto informāciju un skaidrojumus pielikumā, un to, vai finanšu pārskati patiesi atspoguļo pārskatu pamatā esošos darījumus un notikumus.

Mēs sazināties ar personām, kurām uzticēta Pensiju plāna pārraudzība, un, cita starpā, sniedzam informāciju par plānoto revīzijas apjomu un laiku, kā arī par svarīgiem revīzijas novērojumiem, tajā skaitā par būtiskiem iekšējās kontroles trūkumiem, kādus mēs identificējam revīzijas laikā.

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.

KPMG Baltics AS
Licence Nr. 55

Rainers Vilāns
Partneris pp. KPMG Baltics AS
Zvērināts revidents
Sertifikāta Nr. 200
Rīga, Latvija
2021. gada 30. aprīlī